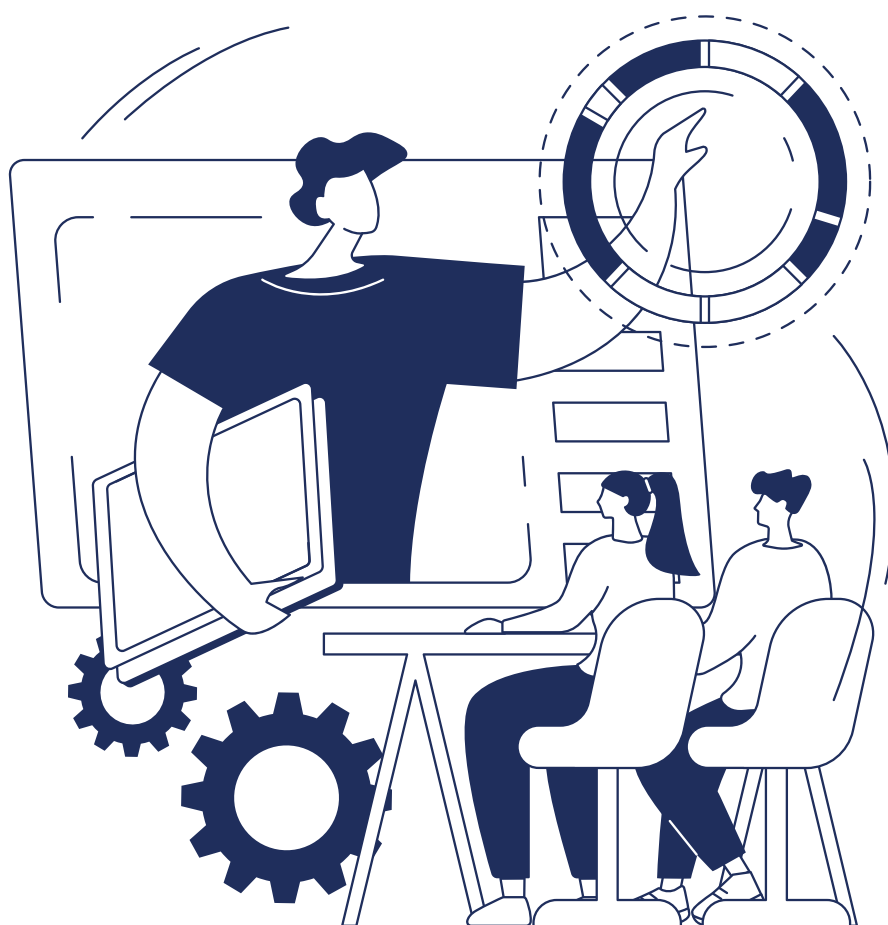

KATALÓG PODPORNÝCH OPATRENÍ

s platnosťou od 1. septembra 2026

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Úvod.....	3
POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY METÓD A FORIEM VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	9
ZABEZPEČENIE ČINNOSTÍ NA ROZVOJ POHYBOVEJ SCHOPNOSTI, ZMYSLOVÉHO VNÍMANIA, KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI, KOGNITÍVNEJ SCHOPNOSTI, SOCIÁLNO- KOMUNIKAČNÝCH ZRUČNOSTÍ, EMOCIONALITY A SEBAOBSLUHY	12
ZABEZPEČENIE ÚPRAVY PRIESTOROV ŠKOLY URČENÝCH NA PODPORU VNÍMANIA A NADOBÚDANIE ZRUČNOSTÍ.....	16
ZABEZPEČENIE POSKYTOVANIA KURZU VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY ALEBO INEJ PODPORY PRI OSVOJOVANÍ SI VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY	19
ZABEZPEČENIE INEJ PODPORY PRI OSVOJOVANÍ SI VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY	22
ZABEZPEČENIE DOUČOVANIA ŽIAKA.....	24
ČINNOSŤ NA PODPORU SOCIÁLNEHO ZARADENIA.....	27
ČINNOSŤ NA PODPORU PREDCHÁDZANIA UKONČENIA ŠKOLSKÉJ DOCHÁDZKY V NIŽŠOM AKO POSLEDNOM ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY ALEBO STREDNEJ ŠKOLY	29
ŠPECIALIZOVANÉ KARIÉROVÉ PORADENSTVO.....	32
POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY OBSAHU VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A HODNOTENIA VÝSLEDKOV DOSIAHNUTÝCH VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ.....	34
POSKYTOVANIE ŠPECIFICKÝCH KOMPENZAČNÝCH POMÔCOK	37
ZABEZPEČENIE SEBAOBSLUŽNÝCH ÚKONOV PODĽA OSOBITNÉHO PREDPISU 80C) V ČASE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU	40
POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI	42
ZABEZPEČENIE ČINNOSTÍ PEDAGOGICKÉHO ASISTENTA V TRIEDE	44
ZABEZPEČENIE VZDELÁVANIA SA VO VYUČOVACOM PREDMETE ALEBO VO VZDELÁVACEJ OBLASTI VO VYŠŠOM ROČNÍKU	46

Úvod

Inkluzívne vzdelávanie ako východisko

Každé dieťa a žiak má právo na výchovu a vzdelávanie, ktoré rešpektuje jeho jedinečnosť, rozvíja jeho potenciál a umožňuje mu plnohodnotne sa zapájať do života školy aj spoločnosti. Tento princíp tvorí jadro inkluzívneho vzdelávania - prístupu, ktorý nevníma rozmanitosť detí ako problém, ale ako prirodzenú vlastnosť každého kolektívu, na ktorú má škola odpovedať. Slovenská republika sa k tomuto smerovaniu zaviazala aj medzinárodne, najmä prostredníctvom Dohovoru o právach dieťaťa a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý členské štáty zaväzuje budovať vzdelávacie systémy začleňujúce všetky deti bez rozdielu.

Tomuto smerovaniu zodpovedá aj vývoj školského zákona. Od 1. septembra 2023 sa zo školského zákona vypustil pojem školská integrácia a nahradil ho širší a obsahovo bohatší koncept inkluzívneho vzdelávania. Posun nie je len terminologický. Integrácia vychádzala z predpokladu, že dieťa/žiak sa má prispôbiť existujúcemu prostrediu školy. Inklúzia, naopak, kladie dôraz na to, aby sa škola prispôbila potrebám detí/žiakov. Prekážky v učení preto nehľadáme len na strane dieťaťa/žiaka, či jeho rodinného prostredia, ale aj na strane školy - vo fyzických bariérach budovy, v organizácii vyučovania, v metódach či v postojoch. Rovnako berieme do úvahy, že časť prekážok má dlhodobý alebo trvalý charakter, mnohé sú dočasné a pominú, ak na ne škola dokáže včas a primerane reagovať.

Systém podporných opatrení

Praktickým prostriedkom na napĺňanie princípov inkluzívneho vzdelávania je systém podporných opatrení. Podľa § 145a ods. 1 školského zákona je podporným opatrením opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením, ktoré dieťaťu/žiakovi umožňuje plnohodnotne sa zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Školský zákon od 1. septembra 2026 vymedzuje celkovo 14 (1 všeobecné, 7 cielených a 6 špecifických) podporných opatrení a postup ich poskytovania upravuje v § 145b. Katalóg podporných opatrení (ďalej „KPO“) jednotlivé podporné opatrenia konkretizuje, opisuje ich účel, rozsah a spôsob poskytovania. Školám zároveň poskytuje metodologickú oporu pri ich uplatňovaní.

KPO nadväzuje na príslušné štátne vzdelávacie programy pre jednotlivé druhy a typy škôl (ďalej „ŠVP“). V súlade so znením príslušných ŠVP sa vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami riadi tromi vzájomne prepojenými dokumentmi:

- príslušným [Štátnym vzdelávacím programom](#),
- Katalógom podporných opatrení,
- [Metodickou príručkou pre prácu so žiakmi so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním](#).

Tieto dokumenty tvoria piliere edukácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej „ŠVVP“). ŠVP vymedzuje rámec a všeobecné podmienky vzdelávania, KPO konkretizuje jednotlivé podporné opatrenia a Metodická príručka pre prácu so žiakmi so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním prináša návod na uplatnenie opatrení v každodennej praxi školy a triedy. Žiadny z týchto pilierov nestojí samostatne - význam nadobúdajú až vo vzájomnej súčinnosti.

Podpora pre všetkých

Hoci sa systém podporných opatrení často spája s deťmi/žiakmi so ŠVVP, jeho dosah je širší. Zmysel celého systému spočíva v tom, že vhodnú podporu má dostať každé dieťa/žiak, ktorý ju v danom čase potrebuje - a to aj vtedy, keď nemá vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie (ďalej „ZPP“). Časť opatrení preto možno poskytnúť pružne, bez zdĺhavého posudzovania a bez toho, aby bolo potrebné dieťa/žiaka formálne zaradiť do akejkoľvek kategórie. Tým sa podpora dostáva aj k deťom/žiakom, ktorých ťažkosti sú prechodné, súvisia s aktuálnou životnou situáciou alebo s prostredím školy, a nie sú podmienené diagnostikovaným znevýhodnením.

Rozdelenie podporných opatrení

KPO člení podporné opatrenia do troch skupín, ktoré sa líšia mierou a charakterom podpory aj tým, kto o ich poskytnutí rozhoduje:

Všeobecné podporné opatrenia sa poskytujú všetkým deťom a žiakom bez rozdielu a bez potreby akéhokoľvek vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo ZPP. Patrí sem poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy metód a foriem výchovy a vzdelávania, ale aj ďalšia podpora, ktorá pomôže deťom/žiakom pri dosahovaní výchovno-vzdelávacích cieľov. Sú to opatrenia, ktoré vytvárajú bezpečné a podnetné prostredie pre celý kolektív.

Cielené podporné opatrenia sa poskytujú na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca školy, prípadne na základe vyjadrenia ZPP, v zmysle § 145b ods. 2 písm. a) školského zákona. Dieťa/žiak teda môže dostať podporu aj bez zapojenia ZPP. Aj tu však platí, že podpora sa odvíja od reálnej potreby dieťaťa/žiaka, nie od jeho formálneho statusu.

Špecifické podporné opatrenia sa poskytujú na základe vyjadrenia ZPP podľa § 145b ods. 2 písm. b) školského zákona. Smerujú k deťom/žiakom, ktorých vzdelávacie potreby si vyžadujú odborné posúdenie ZPP.

Členenie podporných opatrení v KPO nie je samoúčelné. Umožňuje odlíšiť mieru a charakter podpory podľa toho, čo dieťa skutočne potrebuje, určuje primeranú zodpovednosť za rozhodnutie o jej poskytnutí a zároveň chráni školy pred zbytočnou administratívou. V prípade potrieb dieťaťa je cieľom prihliadať na individuálny prístup; gradácia podpory nevyklučuje odbornú diagnostiku ZPP aj pri uplatnení všeobecných podporných opatrení.

Účel katalógu podporných opatrení

Účelom KPO je poskytovať školám zrozumiteľnú, právne ukotvenú a v praxi použiteľnú oporu pri vytváraní podporujúceho prostredia.

Jeho cieľom nie je predpísať školám jednotný postup, ale poskytnúť im spoľahlivý odborný rámec, v ktorom dokážu rozhodovať citlivo, kompetentne a v prospech každého dieťaťa/žiaka.

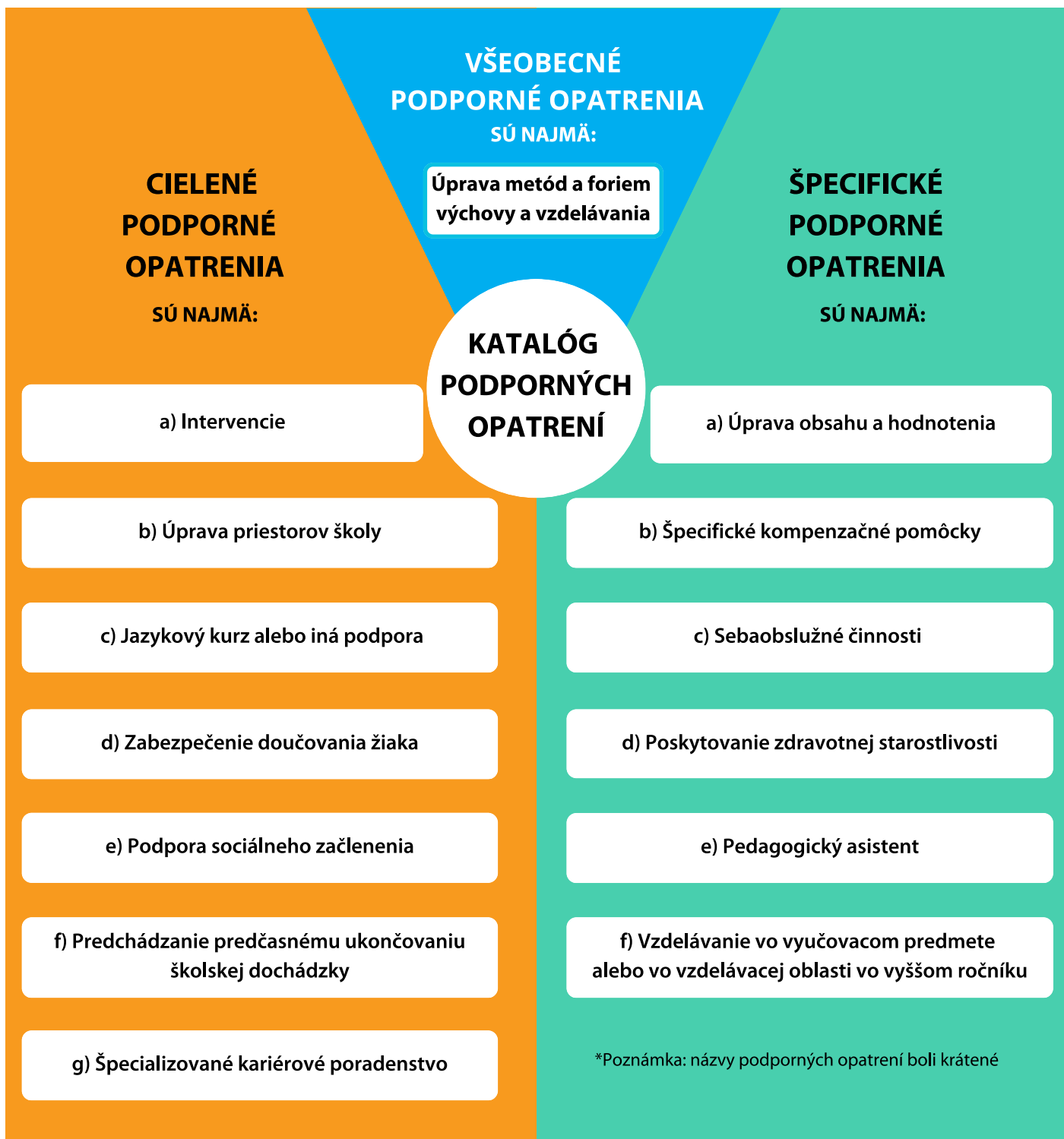
Výstupy jednotlivých podporných opatrení škola vyhodnocuje predovšetkým pre potrebu dieťaťa/žiaka na účely priebežného sledovania účinnosti poskytovanej podpory a rozhodovania o jej ďalšom smerovaní.

V tabuľke č. 1 uvádzame členenie podporných opatrení.

V tabuľke č. 2 uvádzame podporné opatrenia, ktoré zabezpečujú školy.

V tabuľke č. 3 uvádzame podporné opatrenia, ktoré zabezpečujú školské zariadenia.

Členenie podporných opatrení

Tabuľka č. 2

PODPORNÉ OPATRENIA ZABEZPEČUJÚ - ŠKOLY

	MŠ	ZŠ	Gym	SOŠ SPŠ	SŠŠ	ŠUP	K	Školy pre deti a žiakov so ŠVVP	ZUŠ	JŠ
Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy metód a foriem výchovy a vzdelávania		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
a) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
b) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
c) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, ak ide o základnú školu, základnú školu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, strednú školu, strednú školu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami okrem bilingválneho vzdelávania alebo o výchovné zariadenie, alebo zabezpečenie inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, ak ide o materskú školu alebo o materskú školu pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓...		
d) zabezpečenie doučovania žiaka		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
e) činnosť na podporu sociálneho zariadenia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
f) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
g) špecializované kariérové poradenstvo		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
b) poskytovanie špecifických kompenzačných pomôcok	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
c) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu ^{80c} v čase výchovno-vzdelávacieho procesu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
d) poskytovanie zdravotnej starostlivosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
e) zabezpečenie činností pedagogického asistenta v triede	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
f) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		

Poznámka:

* Okrem MŠ pre deti so ŠVVP

** Len ZŠ pre žiakov s nadaním a SŠ pre žiakov s nadaním

*** Okrem bilingválneho vzdelávania

Legenda:

- materská škola (MŠ),
- základná škola (ZŠ),
- gymnázium (Gym),
- stredná odborná škola (SOŠ),
- stredná priemyselná škola (SPŠ),
- stredná športová škola (SŠŠ),
- škola umeleckého priemyslu (ŠUP),
- konzervatórium (K),
- školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (Školy pre deti a žiakov so ŠVVP),
- základná umelecká škola (ZUŠ),
- jazyková škola (JŠ).

 /VŠEOBECNÉ PODPORNÉ OPATRENIA/
  /CIELENÉ PODPORNÉ OPATRENIA/
  /ŠPECIFICKÉ PODPORNÉ OPATRENIA/

Tabuľka č. 3

PODPORNÉ OPATRENIA ZABEZPEČUJÚ - ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

	Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia			Výchovné zariadenia		Zariadenia poradenstva a prevencie		Školské účelové zariadenia
	ŠKD	CVČ	ŠI	DC	RC	CPP	ŠCPP	ZŠS
Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy metód a foriem výchovy a vzdelávania	✓	✓	✓	✓	✓			
	ŠKD	CVČ	ŠI	DC	RC	CPP	ŠCPP	ZŠS
a) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy				✓	✓			
b) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností				✓	✓			
c) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, ak ide o základnú školu, základnú školu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, strednú školu, strednú školu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami okrem bilingválneho vzdelávania alebo o výchovné zariadenie, alebo zabezpečenie inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, ak ide o materskú školu alebo o materskú školu pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami				✓	✓			
d) zabezpečenie doučovania žiaka				✓	✓			
e) činnosť na podporu sociálneho zariadenia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
f) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy				✓	✓	✓	✓	
g) špecializované kariérové poradenstvo						✓	✓	
	ŠKD	CVČ	ŠI	DC	RC	CPP	ŠCPP	ZŠS
a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní	✓	✓	✓	✓	✓			
b) poskytovanie špecifických kompenzačných pomôcok				✓	✓			
c) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu ^{80c)} v čase výchovno-vzdelávacieho procesu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
d) poskytovanie zdravotnej starostlivosti				✓	✓			
e) zabezpečenie činností pedagogického asistenta v triede				✓	✓			
f) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku				✓	✓			

Legenda:

školské výchovno-vzdelávacie zariadenia, (podľa § 113 školského zákona)

- školský klub detí (ŠKD),
- centrum voľného času (CVČ),
- školský internát (ŠI),

výchovné zariadenia (podľa § 120 školského zákona)

- diagnostické centrum (DC),
- reedukačné centrum (RC),

zariadenia poradenstva a prevencie, (podľa § 130 ods. 4 školského zákona)

- centrum poradenstva a prevencie (CPP),
- špecializované centrum poradenstva a prevencie (ŠCPP),

školské účelové zariadenia (podľa § 137 školského zákona)

- zariadenia školského stravovania (ZŠS).

 /VŠEOBECNÉ PODPORNÉ OPATRENIA/
  /CIELENÉ PODPORNÉ OPATRENIA/
  /ŠPECIFICKÉ PODPORNÉ OPATRENIA/

POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY METÓD A FORIEM VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je prispôbiť metódy a formy výchovy a vzdelávania individuálnym potrebám dieťaťa/žiaka tak, aby sa maximalizovala jeho úspešnosť vo výchove a vzdelávaní a aktívne zapojenie do vyučovania.

Opatrenie smeruje k odstraňovaniu bariér v učení, podpore inkluzívneho prostredia a rozvoju potenciálu dieťaťa/žiaka.

Podstatou podporného opatrenia je poskytovanie individualizovanej podpory a prispôsobenie vyučovania tak, aby:

- sa zabezpečili optimálne podmienky pre výchovu, vzdelávanie a rozvoj každého dieťaťa/žiaka,
- sa výchova a vzdelávanie poskytovali v takých jazykoch, spôsoboch, komunikačných formách a s použitím takých prostriedkov komunikácie, ktoré sú pre dieťa/žiaka najvhodnejšie,
- sa rešpektovala aktuálna úroveň a špecifiká vývinu jednotlivých funkcií dieťaťa/žiaka a jeho oslabení,
- všetky deti/žiaci mali možnosť cítiť sa prijatí a podporovaní a aby sa im poskytla primeraná príležitosť rozvíjať svoj maximálny potenciál.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Všetky deti a žiaci s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením na základe pedagogickej diagnostiky učiteľa a deti/žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vyplývajúcimi z nadania.

Typ podporného opatrenia

Všeobecné podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- školské výchovno-vzdelávacie zariadenie,
- výchovné zariadenia.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Všetky deti a žiaci s krátkodobým alebo dlhodobým oslabením na základe pedagogickej diagnostiky učiteľa a deti/žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vyplývajúcimi z nadania.

Typ podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje

- pedagogický alebo odborný zamestnanec.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah úpravy metód a foriem sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky potrieb dieťaťa/žiaka a vopred definovaného cieľa alebo na základe školského vzdelávacieho programu školy.

Opatrenie sa realizuje priebežne počas vyučovania vo všetkých alebo vybraných vyučovacích predmetoch.

Úpravy sa uplatňujú:

- individuálne (na konkrétne dieťa/žiaka),
- v rámci diferencovaného vyučovania v triede.

Obsah podporného opatrenia zahŕňa najmä:

- diferenciáciu vyučovania podľa potrieb žiakov;
- individualizáciu učebných úloh;
- predĺženie času na vypracovanie úloh;
- využívanie rôznych vyučovacích metód;
- úpravu priebežného hodnotenia žiaka,

- úpravu tempa vyučovania;
- poskytovanie spätnej väzby na úrovni, ktorej dieťa/žiak rozumie;
- podporu porozumenia prostredníctvom vizualizácie a štruktúrovania učiva;
- využívanie multisenzorických prístupov;
- využívanie univerzálnych kompenzačných pomôcok;
- striedanie foriem práce;
- poskytovanie primeranej formy komunikácie;
- podporu samostatnej práce dieťaťa/žiaka.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Prvé vyhodnotenie cieľa podporného opatrenia sa realizuje najneskôr do 3 mesiacov od poskytnutia podporného opatrenia. Za merateľný výstup sa považuje portfólio žiackych prác. Pedagogický zamestnanec v ňom zdokumentuje priebeh a výsledky práce so žiakom.

ZABEZPEČENIE ČINNOSTÍ NA ROZVOJ POHYBOVEJ SCHOPNOSTI, ZMYSLOVÉHO VNÍMANIA, KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI, KOGNITÍVNEJ SCHOPNOSTI, SOCIÁLNO-KOMUNIKAČNÝCH ZRUČNOSTÍ, EMOCIONALITY A SEBAOBSLUHY

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je komplexne podporiť rozvoj kľúčových oblastí vývinu dieťaťa/žiaka, ktoré sú nevyhnutné pre jeho úspešné vzdelávanie a začlenenie do spoločnosti.

Prostredníctvom odborných činností sa podporné opatrenie zameriava na osobnostný rozvoj detí a žiakov v oblasti pohybových, grafomotorických, zmyslových, kognitívnych, komunikačných, sociálnych, emocionálnych a seba obslužných schopností, vrátane adaptívneho správania a priestorovej orientácie.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- ak sa na základe identifikovaných potrieb dieťaťa doterajšia podpora poskytovaná učiteľom ukázala ako nedostatočná alebo ak potreba jeho poskytovania vyplýva z vyjadrenia podľa § 145b ods. 2 písm. a) školského zákona,
- systematicky rozvíjať pohybové, grafomotorické, zmyslové, kognitívne, komunikačné, sociálno-emocionálne a seba obslužné schopnosti,
- realizovať rozvoj prostredníctvom špeciálnopedagogických, logopedických a terapeutických činností odborného zamestnanca,
- vyrovnávať oslabenia a posilniť predpoklady dieťaťa/žiaka pre úspešné vzdelávanie a začlenenie.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci vyžadujúci podporu na základe identifikácie ich individuálnych potrieb alebo oslabení v oblasti:

- rozvoja a podpory pohybových schopností,
- rozvoja a podpory grafomotorických zručností,
- rozvoja a podpory zmyslového vnímania,
- rozvoja a podpory kognitívnych schopností,
- rozvoja a podpory komunikačnej schopnosti,

- rozvoja a podpory sociálno-komunikačných zručností,
- rozvoja a podpory emocionality,
- rozvoja a podpory sebaobsluhy,
- rozvoja a podpory adaptívneho správania,
- rozvoja a podpory orientácie v priestore.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytujú

- školský špeciálny pedagóg,
- odborní zamestnanci školy alebo výchovného zariadenia,
- externí experti s príslušnou kvalifikáciou na podporu a rozvoj osôb v predmetnom oslabení,
- odborné zariadenia a organizácie zaradené v sieti škôl a školských zariadení alebo inak akreditované podľa osobitných predpisov.

V odôvodnených prípadoch môžu poskytovať podporné opatrenie aj pedagogickí zamestnanci s metodickou podporou odborných zamestnancov zo zariadení poradenstva a prevencie alebo iných odborných zariadení a organizácií, ktoré sa špecializujú na osoby so zdravotným znevýhodnením. Ak škola nedisponuje príslušným odborným zamestnancom, zabezpečuje podporné opatrenie v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

Rozsah podporného opatrenia

Frekvencia poskytovania činností podporného opatrenia je prispôsobená miere závažnosti a naliehavosti potrieb dieťaťa/žiaka. Časová dotácia jednotlivých činností (napr. v minútach) závisí od veku a schopností dieťaťa/žiaka, miery oslabenia, ako aj od ďalších špecifik vyplývajúcich z primárneho alebo pridruženého znevýhodnenia, prípadne oslabenia dieťaťa/žiaka.

Rozsah činností sa stanovuje na základe diagnostiky dieťaťa/žiaka a vopred definovaného cieľa.

Podporné opatrenie sa realizuje pravidelne a systematicky v priebehu školského roka, v nadväznosti na individuálne potreby dieťaťa/žiaka.

Toto podporné opatrenie sa poskytuje, ak sa na základe identifikovaných potrieb dieťaťa doterajšia podpora poskytovaná učiteľom ukázala ako nedostatočná alebo ak potreba jeho poskytovania vyplýva z vyjadrenia podľa § 145b ods. 2 písm. a) školského zákona, a dieťa/žiak si vyžaduje odbornú podporu poskytovanú odborným zamestnancom školy (podporná úroveň 2. stupňa). V prípade, že učiteľ realizoval činnosti rozvojového charakteru – napríklad stimulačné cvičenia, rozvoj jednotlivých modalít alebo podporné aktivity zamerané na vyrovnanie čiastkových ťažkostí, tieto činnosti možno označovať ako stimulačné alebo rozvojové aktivity, nie však ako podporné opatrenie. Takéto aktivity sú prirodzenou súčasťou práce učiteľa, môžu byť zapracované do školského vzdelávacieho programu a neevidujú sa ako podporné opatrenie v zmysle školského zákona.

Činnosti sa realizujú individuálne alebo skupinovo. Individuálna forma sa využíva najmä pri intenzívnej potrebe podpory. Skupinová forma sa realizuje najmä pri rozvoji sociálnych zručností a komunikačných schopností.

Súčasťou podporného opatrenia môžu byť najmä:

- špeciálnopedagogické činnosti,
- logopedické aktivity,
- terapeutické prístupy.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov sa uskutočňuje priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Prvé vyhodnotenie cieľa podporného opatrenia sa realizuje najneskôr do 6 mesiacov od začiatku poskytovania podporného opatrenia.

Vyhodnotenie výstupov musí obsahovať:

- popis východiskovej úrovne,
- popis cieľovej úrovne,
- aktuálnu úroveň dosiahnutia cieľa,

- spôsob overovania cieľa.

V prípade nedosiahnutia cieľa je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia a zvážiť kombináciu s ďalšími podpornými opatreniami.

ZABEZPEČENIE ÚPRAVY PRIESTOROV ŠKOLY URČENÝCH NA PODPORU VNÍMANIA A NADOBÚDANIE ZRUČNOSTÍ

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je prispôbiť fyzické prostredie školy a výchovného zariadenia potrebám dieťaťa/žiaka tak, aby sa minimalizovali bariéry vo vnímaní, orientácii a učení.

Opatrenie smeruje k vytvoreniu podnetného, bezpečného a štruktúrovaného prostredia, ktoré podporuje rozvoj zručností, samostatnosť dieťaťa/žiaka a jeho aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacieho procesu. Opatrenie slúži na podporu zmyslového vnímania, elimináciu vnútornej tenzie, uspokojenie vnútorných potrieb dieťaťa/žiaka alebo podporu kognitívnych schopností a manuálnych zručností detí/žakov.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- optimalizácia zmyslových podnetov v prostredí,
- vytvorenie podmienok pre sústredenie a učenie,
- vytvorenie špecifických zón pre učenie, nácvik práce s kompenzačnými pomôckami, rozvoj vnímania, relaxáciu a reguláciu správania.

Podporné opatrenie sa môže poskytovať samostatne alebo v kombinácii s ďalšími podpornými opatreniami podľa identifikovaných potrieb dieťaťa alebo žiaka, napríklad s podporným opatrením zabezpečujúcim poskytovanie špecifických kompenzačných pomôcok a podporným opatrením zabezpečujúcim činnosti na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionalitu a sebaobsluhu.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci:

- deti/žiaci, pre ktorých je nástrojom dosiahnutia výchovno-vzdelávacích cieľov využitie možností priestorov určených na podporu vnímania a nadobúdania zručností.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- škola,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie zabezpečuje:

- škola,
- výchovné zariadenie.

Realizáciu podporného opatrenia zabezpečuje riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečí miestnosť alebo konkrétnu časť miestnosti, ktorú môžu deti/žiaci využívať pod vedením pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského podporného tímu. Miestnosť špeciálno-pedagogickej podpory si môže škola vytvoriť podľa vlastných možností a potrieb, ktoré identifikuje v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah podporného opatrenia sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky dieťaťa/žiaka a analýzy prostredia školy.

Opatrenie sa môže realizovať jednorazovo, opakovane alebo priebežne podľa charakteru úpravy a identifikovaných potrieb dieťaťa alebo žiaka.

Úpravy sa môžu týkať:

- triedy,
- spoločných priestorov,
- špeciálnych miestností (napr. relaxačná miestnosť, multisenzorická miestnosť),
- exteriéru školy.

Obsah podporného opatrenia zahŕňa najmä:

- vizuálne štruktúrovanie priestoru (piktogramy, značenie, farebné zóny),
- úpravu osvetlenia a akustiky,
- zníženie rušivých podnetov,
- vytvorenie oddychových a regulačných zón,
- využitie multisenzorických prvkov.

Súčasťou môžu byť aj:

- relaxačné kútiky,
- senzorické miestnosti,

- vizuálne harmonogramy,
- orientačné systémy v škole,
- špeciálne nábytkové a technické prvky.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov zahŕňa posúdenie:

- uskutočnenia a funkčnosti úpravy priestoru,
- mieru využívania priestoru deťmi/žiakmi,
- prínos k napĺňaniu cieľov podporného opatrenia v oblasti zmyslového vnímania, sebaregulácie správania, emocionálnej pohody,
- rozvoja funkčných zručností,
- zapájanie dieťaťa/žiaka do výchovy a vzdelávania.

ZABEZPEČENIE POSKYTOVANIA KURZU VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY ALEBO INEJ PODPORY PRI OSVOJOVANÍ SI VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je zlepšiť jazykové kompetencie žiakov vo vyučovacom jazyku školy na základe výsledkov jazykovej diagnostiky. Ako diagnostický nástroj sa môže použiť Vstupný test na určenie úrovne ovládania slovenského jazyka (ďalej len „Vstupný test“). V prípade dostupnosti sa môžu použiť aj ďalšie nástroje jazykovej diagnostiky. Jazykovú diagnostiku škola vykoná do 4 týždňov po nástupe žiaka z cieľovej skupiny do školy. Najmä v prípade cudzincov sa okrem zabezpečenia poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory poskytujú aj ďalšie podporné opatrenia.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- podporiť cudzincov a žiakov s odlišným materinským jazykom pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v potrebnej intenzite,
- uľahčiť plnohodnotné zapojenie žiaka do vzdelávania vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci:

- ktorí dostatočne neovládajú vyučovací jazyk školy, z dôvodu, že ich materinský jazyk alebo jazyk domáceho prostredia nie je vyučovacím jazykom školy, pričom nejde o žiakov bilingválneho štúdia.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola, okrem bilingválneho vzdelávania,

- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výchovné zariadenia.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- pedagogický zamestnanec v kategórii učiteľ,
- školský špeciálny pedagóg alebo odborný zamestnanec, ktorý komunikuje posunkovým jazykom (v prípade žiakov so sluchovým postihnutím),
- externí experti s kvalifikáciou v oblasti jazykového vzdelávania,
- lektor/lektorka slovenčiny ako cudzieho jazyka,
- školy, školské zariadenia alebo organizácie, ktoré sa špecializujú na jazykové vzdelávanie.

Na osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy sa podieľajú všetci pedagogickí zamestnanci školy a to priebežne počas celého výchovno-vzdelávacieho procesu, formou jazykovej stimulácie a upevňovania jazykových kompetencií. Samotný kurz vyučovacieho jazyka školy poskytujú kategórie uvedené v časti Personálne zabezpečenie.

Rozsah podporného opatrenia

Podporné opatrenie je poskytované:

- žiakom, ktorí majú občianstvo Slovenskej republiky, odlišný materinský jazyk (podľa §11 ods. 6 písm. a) siedmeho bodu školského zákona) a potrebujú podporu pri osvojení si vyučovacieho jazyka - časová dotácia 33 hodín na jeden kurz (pre žiakov so základnou úrovňou ovládania vyučovacieho jazyka) a 66 hodín na jeden kurz (pre žiakov bez znalosti vyučovacieho jazyka - na základe výsledkov jazykovej diagnostiky),
- žiakom, ktorí sa dlhodobo vzdelávali v inom jazyku a potrebujú podporu pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka (podľa §25 ods. 10 školského zákona) - časová dotácia 33 hodín na jeden kurz (pre žiakov so základnou úrovňou ovládania vyučovacieho jazyka) a 66 hodín na jeden kurz (pre žiakov bez znalosti vyučovacieho jazyka - na základe výsledkov jazykovej diagnostiky),
- pre cudzincov (podľa §146, ods. 3 školského zákona) - základný jazykový kurz s časovou dotáciou 48 hodín - 200 hodín na jeden kurz. Žiak bez znalosti vyučovacieho jazyka je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory,
- pre cudzincov (podľa §146, ods. 3 školského zákona) so základnou úrovňou ovládania vyučovacieho jazyka - rozširujúci jazykový kurz s časovou dotáciou 64 hodín - 150 hodín na jeden kurz.
- žiakovi s dostatočnou znalosťou vyučovacieho jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania v rámci vzdelávacích oblastí/vyučovacích predmetov.

- v prípade nedostatočnej znalosti odborného (akademického) jazyka je odporúčaná jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín vo forme doplňujúceho jazykového kurzu.

Podporné opatrenie sa primerane uplatňuje aj na žiakov vzdelávaných v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ktorí potrebujú podporu pri osvojovaní si slovenského jazyka ako druhého jazyka.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Pre každého žiaka sa vopred definuje merateľný výstup:

- zlepšenie výsledkov jazykovej diagnostiky.

Vyhodnotenie výstupov musí obsahovať:

- dosiahnutá úroveň výsledkov jazykovej diagnostiky pred začiatkom poskytovania podporného opatrenia,
- aktuálna úroveň výsledkov jazykovej diagnostiky.

V prípade, že u žiaka nie je priebežne zaznamenaný progres v oblasti merateľného výstupu, prehodnotí sa poskytovanie podporného opatrenia (najmä zmena formy, intenzity). Zároveň sa zväži poskytnutie ďalšieho podporného opatrenia.

Žiak môže absolvovať každý z jednotlivých typov jazykových kurzov maximálne jeden krát. Obdobie, v ktorom je jazykový kurz realizovaný, môže preklenúť školský aj kalendárny rok.

ZABEZPEČENIE INEJ PODPORY PRI OSVOJOVANÍ SI VYUČOVACIEHO JAZYKA ŠKOLY

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je zlepšiť jazykové kompetencie detí vo vyučovacom jazyku školy na základe výsledkov pedagogickej diagnostiky, vrátane podpory osvojovania slovenského jazyka ako druhého jazyka v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ak je to relevantné.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- poskytnúť cieleňú jazykovú podporu deťom, ktorých materinský jazyk nie je vyučovacím jazykom školy,
- uľahčiť zapojenie dieťaťa do výchovno-vzdelávacej činnosti a kolektívu.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti:

- ktoré dostatočne neovládajú vyučovací jazyk školy, z dôvodu, že ich materinský jazyk alebo jazyk domáceho prostredia nie je vyučovacím jazykom školy,
- vzdelávané v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ktoré potrebujú podporu pri osvojovaní si slovenského jazyka ako druhého jazyka

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- pedagogický zamestnanec, prípadne pedagogický zamestnanec s podporu odborného zamestnanca
- odborný zamestnanec, ktorý komunikuje posunkovým jazykom (v prípade detí so sluchovým postihnutím)

- zamestnanec školy, ktorý po absolvovaní vzdelávania podľa § 152c ods. 3 školského zákona vykonáva podporné činnosti podľa § 152c ods. 1 školského zákona; môže ísť napríklad o komunitného a výchovného asistenta)

Rozsah podporného opatrenia

Zabezpečenie inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy je realizované počas výchovno-vzdelávacej činnosti podľa potrieb dieťaťa, vrátane podpory osvojovania slovenského jazyka ako druhého jazyka v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ak je to relevantné.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha prostredníctvom pedagogického diagnostikovania priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. V prípade, že u dieťaťa nie je zaznamenaný progres v oblasti osvojovania si vyučovacieho jazyka, prehodnotí sa poskytovanie podporného opatrenia (najmä zmena formy, intenzity). Zároveň sa zvaží poskytnutie ďalšieho podporného opatrenia.

Pre každé dieťa sa vopred definuje merateľný výstup:

- zlepšené jazykové kompetencie detí vo vyučovacom jazyku školy na základe výsledkov pedagogickej diagnostiky.

ZABEZPEČENIE DOUČOVANIA ŽIAKA

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je pomôcť žiakovi odstrániť zistené zaostávanie vo vedomostiach, zručnostiach alebo spôsobilostiach v konkrétnej vzdelávacej oblasti alebo vyučovacom predmete. Opatrenie umožňuje stabilizovať výkon, osvojiť si základné učivo potrebné pre ďalšie vzdelávanie a úspešne zvládať vyučovací proces.

Doučovanie sa poskytuje ako doplnkové podporné opatrenie najmä v prípadoch, keď úprava metód a foriem výchovy a vzdelávania v rámci všeobecného podporného opatrenia nepostačuje na dosiahnutie stanovených cieľov.

Podstatou podporného opatrenia je umožniť žiakovi úspešne zvládať vyučovací proces.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci, ktorí

- dosahujú krátkodobu výrazne slabší výkon z dôvodu športovej prípravy alebo reprezentácie;
- zaznamenali zníženie prospechu na pravidelnom hodnotení a klasifikácii prospechu a správania žiakov na zasadnutí pedagogickej rady („klasifikačnej porade“) o 2 stupne;
- majú na pravidelnom hodnotení a klasifikácii prospechu a správania žiakov na zasadnutí pedagogickej rady („klasifikačnej porade“) návrh na hodnotenie dostatočný, resp. nedostatočný v predmetoch vzdelávacej oblasti Matematika a informatika a Jazyk a komunikácia;
- neboli hodnotení z aspoň jedného povinného alebo povinne voliteľného vyučovacieho predmetu v predchádzajúcom hodnotiacom období, ak sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňovali alebo tento predmet nebol súčasťou školského vzdelávacieho programu (pri prestupe žiaka);
- sa pripravujú na komisionálne skúšky v stredných odborných školách v učebných odboroch na získanie nižšieho stredného vzdelania;
- sa pripravujú na externé testovanie na účel získania nižšieho stredného vzdelania podľa § 155a školského zákona;
- pri čítaní a písaní používajú Braillovo písmo a ich zručnosti ovládania Braillovho písma nie sú na dostatočnej úrovni.

Ponuka doučovania môže byť navrhnutá aj bez čakania na výrazné zhoršenie výkonu žiaka, ak existujú včasné signály oslabenia učenia. V tomto prípade je potrebné preukázateľne využívať aj ďalšie podporné opatrenia a vytvoriť komplexný systém podpory žiaka.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- pedagogický zamestnanec,
- fyzická osoba na základe zmluvného vzťahu so zamestnávateľom,
- právnická osoba na základe zmluvného vzťahu.

Oprávnená na poskytovanie doučovania je osoba s pedagogickým vzdelaním minimálne bakalárskeho stupňa alebo doplňujúcim pedagogickým štúdiom alebo iná osoba s minimálne bakalárskym vzdelaním v odbore korešpondujúcom s vyučovacím predmetom alebo vzdelávacou oblasťou, ktoré daná osoba doučuje.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah doučovania sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky žiaka učiteľom a vopred definovaného cieľa doučovania.

V prípade krátkodobých deficitov (výrazne slabší výkon):

- do 6 vyučovacích hodín (2-3 x týždenne v priebehu 3 týždňov);

V iných prípadoch :

- intenzívne doučovanie - do 20 vyučovacích hodín (2 x týždenne v priebehu nasledujúcich 10 týždňov).
- stredne intenzívne doučovanie - 12 vyučovacích hodín (2 x týždenne v priebehu nasledujúcich 6 týždňov).

Maximálny rozsah je 20 vyučovacích hodín na žiaka za polročné hodnotiace obdobie, alebo od koncoročného hodnotenia po komisionálnu skúšku.

Doučovanie sa realizuje individuálne alebo skupinovo v počte 2 - 5 žiakov.

Individuálna forma sa realizuje v prípade, ak škola eviduje len jedného takéhoto žiaka v jednom vzdelávacom cykle (resp. v 1.-3. ročníku, 4.-5. ročníku, 6.-9. ročníku). Ak sú už dvaja takíto žiaci vo vyučovacom predmete v jednom vzdelávacom cykle, je potrebné realizovať doučovanie v skupinovej forme.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov podporného opatrenia (okrem poskytovania podporného opatrenia do 6 vyučovacích hodín) sa realizuje priebežne a najneskôr v polovici pridelenej časovej dotácie na podporné opatrenie.

Pre každého zapojeného žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- dosiahnutie vopred definovanej úrovne (napr. úspešné zvládnutie úloh istého typu),
- úspešné absolvovanie komisionálnych skúšok v stredných odborných školách v učebných odboroch na získanie nižšieho stredného vzdelania,
- zlepšenie prospechu na pravidelnom hodnotení a klasifikácii prospechu a správania žiakov na zasadnutí pedagogickej rady („klasifikačnej porade“) a udržanie dosiahnutého zlepšenia 4–6 týždňov po ukončení doučovania,
- preukázateľné zlepšenie výsledku vo vzdelávacej oblasti (napr. portfóliom prác žiaka) a udržanie dosiahnutého zlepšenia 4–6 týždňov po ukončení doučovania.

V prípade, že žiak nezaznamená náznak zlepšenia vo vzdelávacej oblasti, resp. nezúčastňuje sa doučovania, prehodnotí sa jeho poskytovanie (zmena formy, intenzity alebo zmena poskytovateľa). Pred prípadným ukončením poskytovania podporného opatrenia z dôvodu neúčasti žiaka škola konzultuje situáciu so školským podporným tímom, sociálnym pedagógom alebo pedagogickým asistentom s cieľom identifikovať a eliminovať objektívne priestorové, sociálne či rodinné bariéry. Odôvodnenie ďalšieho poskytovania je zaznamenané v katalógovom liste žiaka.

ČINNOSŤ NA PODPORU SOCIÁLNEHO ZARADENIA

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je podporiť sociálne začlenenie dieťaťa/žiaka do školského prostredia a spoločnosti. Opatrenie pomáha rozvíjať sociálne zručnosti, posilňovať vzťahy so spolužiakmi a zamestnancami školy a výchovného zaradenia a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- predchádzať sociálnemu vylúčeniu a vytvárať bezpečné a podporné prostredie,
- umožniť dieťaťu/žiakovi aktívne sa zapájať do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci:

- pochádzajúci z odlišného sociokultúrneho prostredia,
- cudzincov, utečencov, odídencov,
- s odlišným materinským jazykom,
- po dlhodobej absencii v škole,
- z rodiny v hmotnej núdzi,
- zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia,
- po návrate zo zahraničia,
- so zdravotným znevýhodnením,
- so sklonom k samotárstvu, nezáujmu, apatii, úzkosti,
- s problémami v emocionálnej rovine,
- s predpokladom byť sociálne vylučovaní, šikanovaní,
- neprejavujúci záujem o školu,
- prechádzajúci do ďalšieho stupňa vzdelania,
- s dlhodobo nepriaznivým domácim prostredím,
- ktorí sa ocitli v náhlej kritickej situácii v rodine,
- s nadaním.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- škola,
- školské zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje pedagogický alebo odborný zamestnanec školy alebo školského zariadenia, alebo iné osoby na základe zmluvy.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah činnosti sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky dieťaťa/žiaka a vopred definovaného cieľa.

Opatrenie sa realizuje priebežne počas školského roka podľa individuálnych potrieb dieťaťa/žiaka.

Činnosť sa realizuje individuálne alebo skupinovo.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Vyhodnocovanie prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia, najmenej raz za 6 mesiacov.

Pre každé zapojené dieťa/žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- zlepšenie sociálnych a komunikačných zručností,
- zvýšenie miery aktívneho zapojenia do triedneho kolektívu,
- zníženie výskytu konfliktného alebo problémového správania,
- posilnenie schopnosti spolupracovať v skupine,
- zvýšenie miery dodržiavania pravidiel a noriem správania,
- zlepšenie vzťahov so spolužiakmi a učiteľmi.

V prípade nedosiahnutia výstupov je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia (najmä jeho obsah, formu alebo intenzitu) a súčasne zvážiť využitie ďalších podporných opatrení.

ČINNOSŤ NA PODPORU PREDCHÁDZANIA UKONČENIA ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY V NIŽŠOM AKO POSLEDNOM ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY ALEBO STREDNEJ ŠKOLY

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je predchádzať predčasnému ukončeniu školskej dochádzky žiaka v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy. Opatrenie sa zameriava na identifikáciu rizikových faktorov, podporu zotrvania žiaka vo vzdelávaní a vytváranie podmienok pre úspešné dokončenie vzdelávania. Opatrenie prispieva k znížovaniu rizika školského neúspechu, záškoláctva a sociálneho vylúčenia.

Podstatou podporného opatrenia je:

- stabilizovať dochádzku žiaka do školy,
- znížiť mieru absencie (ospravedlnenej aj neospravedlnenej),
- zvýšiť motiváciu žiaka pokračovať vo vzdelávaní,
- zlepšiť školský prospech,
- posilniť väzby žiaka na školské prostredie,
- zapojiť zákonného zástupcu do podpory vzdelávania žiaka.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci:

- ktorí opakujú ročník,
- vykazujú zvýšenú absenciu alebo záškoláctvo,
- sú ohrození školským neúspechom,
- majú nízku motiváciu k učeniu,
- pochádzajú zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia,
- pochádzajúci z odlišného sociokultúrneho prostredia, prejavujú sa u nich ťažkosti v správaní alebo adaptácii na školské prostredie,
- so zdravotným znevýhodnením,
- z bilingválneho prostredia,
- v nepriaznivej životnej situácii,
- v náhlej kritickej situácii v rodine.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výchovné zariadenie,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje pedagogický alebo odborný zamestnanec.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah činnosti sa stanovuje na základe diagnostiky potrieb žiaka a vopred definovaného cieľa. Diagnostika potrieb žiaka zahŕňa okrem pedagogickej a orientačnej diagnostiky aj posúdenie materiálnych a sociálnych bariér. Diagnostiku je potrebné realizovať multidisciplinárne (triedny učiteľ v spolupráci s odborným zamestnancom, prípadne zariadením poradenstva a prevencie, zriaďovateľom alebo neziskovými organizáciami). Opatrenie sa realizuje priebežne počas školského roka podľa individuálnych potrieb žiaka.

Činnosť sa realizuje individuálne alebo skupinovo. Individuálna forma sa využíva najmä pri vysokej miere rizika predčasného ukončenia školskej dochádzky. Skupinová forma sa realizuje pri práci so žiakmi s podobnými rizikovými faktormi.

Obsah činnosti zahŕňa najmä:

- včasnú identifikáciu rizikových faktorov,
- monitorovanie dochádzky a školského výkonu,
- spoluprácu s rodinou žiaka,
- individuálnu podporu a sprevádzanie žiaka,
- odborné činnosti a intervencie,
- spoluprácu s odbornými inštitúciami,
- podporu zvládania školských požiadaviek,
- rozvoj študijných návykov,
- odstraňovanie jazykových a komunikačných bariér vo vyučovacom jazyku školy,
- riešenie ťažkostí v správaní.

Súčasťou môžu byť aj:

- mentoring alebo tútoring,
- preventívne programy,
- intervenčné programy,
- komunitné aktivity,
- zapojenie do mimoškolských aktivít,
- individuálne plány podpory.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Minimálna frekvencia vyhodnotenia merateľných výstupov podporného opatrenia je raz za 3 mesiace.

Vyhodnotenie musí obsahovať:

- popis východiskovej úrovne,
- popis cieľovej úrovne,
- aktuálna úroveň dosiahnutia cieľa,
- spôsob overovania.

Pre každého zapojeného žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- zníženie absencie,
- zvýšenie intenzity zapojenia žiaka do vyučovania,
- zlepšenie školského prospechu,
- zvýšenie motivácie k učeniu,
- zotrvanie žiaka vo vzdelávacom procese,
- úspešné ukončenie ročníka.

V prípade nedosiahnutia merateľných výstupov je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia a zvážiť využitie ďalších podporných opatrení.

ŠPECIALIZOVANÉ KARIÉROVÉ PORADENSTVO

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je poskytnúť žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami špecifickú podporu v oblasti kariérového vývinu. Opatrenie pomáha preklenúť ťažkosti pri získavaní informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a uplatnenia na trhu práce, rozvíjať zručnosti potrebné pre kariérové rozhodovanie a zosúladiť kariérový vývin s osobnostným a sociálnym vývinom žiaka.

Špecializované kariérové poradenstvo nadväzuje na všeobecné kariérové poradenstvo poskytované všetkým žiakom.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- kariérová diagnostika žiaka a identifikácia jeho individuálnych predpokladov,
- rozvoj sebapoznania žiaka – jeho záujmov, schopností, hodnôt a pracovných návykov,
- sprostredkovanie informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a uplatnenia na trhu práce,
- nácvik kariérového rozhodovania a podpora pri plánovaní vzdelávacej a profesijnej dráhy,
- zohľadnenie vplyvov sociálneho prostredia žiaka pri jeho kariérovom smerovaní.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci:

- ohrození predčasným ukončením školskej dochádzky,
- čeliaci bariéram pri plánovaní ďalšej vzdelávacej alebo profesijnej dráhy, kde je možné zaradiť aj žiakov s iným materinským jazykom,
- žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Typ podporného opatrenia

Cielené podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,

- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zariadenie poradenstva a prevencie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- pedagogický alebo odborný zamestnanec v kategórii kariérový poradca,
- odborný zamestnanec zariadenia poradenstva a prevencie.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah špecializovaného kariérového poradenstva sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky žiaka a vopred definovaného cieľa.

Odporúčaný rozsah:

- na 2. stupni základnej školy: 20-30hodín,
- v strednej škole: približne 40 hodín, pričom minimálne 20 hodín sa realizuje v posledných dvoch ročníkoch.

Poradenstvo sa realizuje individuálne alebo skupinovo.

Obsah špecializovaného kariérového poradenstva zahŕňa najmä:

- kariérovú diagnostiku a posudzovanie,
- identifikáciu individuálnych predpokladov žiaka,
- analýzu vplyvov sociálneho prostredia,
- rozvoj sebapoznania (záujmy, schopnosti, hodnoty),
- poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a zamestnania,
- rozvoj zručností kariérového rozhodovania,
- podporu plánovania kariérovej dráhy,
- rozvoj pracovných návykov.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Zdrojom overenia sú záznamy o vykonaných aktivitách a činnostiach súvisiacich s poskytovaním podporného opatrenia.

POSKYTOVANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA ZÁKLADE ÚPRAVY OBSAHU VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A HODNOTENIA VÝSLEDKOV DOSIAHNUTÝCH VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je vytvoriť podmienky potrebné na zabezpečenie individualizovaného a pre žiaka dostupného obsahu a hodnotenia výchovy a vzdelávania. Podporné opatrenie smeruje k zmierňovaniu prekážok v učení, k poskytovaniu primeranej podpory a k vytváraniu bezpečného, prijímajúceho a podnetného prostredia, v ktorom má žiak reálnu príležitosť rozvíjať svoj potenciál, zažívať úspech a aktívne sa zapájať do výchovno vzdelávacieho procesu. Úpravy obsahu a hodnotenia umožňujú primerane prispôbiť vzdelávacie požiadavky individuálnym možnostiam žiaka, posilňovať jeho motiváciu a sebahodnotenie a zároveň zabezpečiť, aby bol hodnotený spôsobom, ktorý je spravodlivý a zohľadňujúci jeho potreby. Hodnotenie zohľadňuje aj jazykovú úroveň žiaka, ak vyučovací jazyk školy nie je jeho materinským jazykom. Podporné opatrenie sa poskytuje súbežne s ďalšími podpornými opatreniami.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- prispôsobenie rozsahu a náročnosti učiva,
- zameranie na kľúčové učebné ciele a kompetencie,
- umožnenie preukázania vedomostí alternatívnou formou,
- zabezpečenie spravodlivého a motivačného hodnotenia,
- dosahovanie kontinuálneho pokroku žiaka.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s dlhodobým oslabením v oblasti:

- pohybových schopností,
- grafomotorických zručností,
- zmyslového vnímania,
- kognitívnych schopností a exekutívnych funkcií,
- komunikačnej schopnosti,
- sociálnych zručností,
- emocionality,
- sebaobsluhy a autonómie,

- adaptívneho správania,
- orientácie v priestore,
- alebo žiaci s nerovnomerným vývinom.

Ďalej žiaci:

- s potrebou obohateného alebo akcelеровaného obsahu vzdelávania,
- cudzinci podľa § 146 školského zákona,
- žiaci, ktorých materinský jazyk je odlišný od vyučovacieho jazyka školy.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- školské výchovno-vzdelávacie zariadenie,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- pedagogický zamestnanec,
- odborný zamestnanec.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah úprav sa stanovuje na základe pedagogickej diagnostiky žiaka a vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. Opatrenie sa realizuje priebežne počas vyučovania vo vybraných alebo všetkých vyučovacích predmetoch.

Obsah podporného opatrenia zahŕňa úpravu obsahu vzdelávania formou:

- redukcie rozsahu učiva,
- úpravy a zjednodušenia náročnosti učiva,

- zamerania na kľúčové pojmy a zručnosti,
- prispôsobenia učebných cieľov,
- využitia alternatívnych učebných materiálov,
- oslobodenia od predmetu alebo jeho časti, ak je to nevyhnutné, okrem profilových predmetov na strednej škole.

Obsah podporného opatrenia zahŕňa úpravu hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní formou:

- predĺženia času na vypracovanie úloh,
- hodnotenia procesu učenia, nielen výsledku,
- využitia slovného hodnotenia,
- nahradenia klasifikácie slovným hodnotením alebo nehodnotením predmetu podľa § 55 ods. 12 školského zákona okrem profilových predmetov na strednej škole,
- využitia alternatívnych foriem overovania vedomostí (ústne, projekt, praktická ukážka),
- zohľadnenia individuálneho pokroku žiaka,
- úpravy kritérií hodnotenia.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Vyhodnotenie cieľa podporného opatrenia sa realizuje na pravidelnom hodnotení a klasifikácii prospechu a správania žiakov na zasadnutí pedagogickej rady („klasifikačnej porade“).

POSKYTOVANIE ŠPECIFICKÝCH KOMPEN- ZAČNÝCH POMÔCOK

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je zabezpečiť dieťaťu/žiakovi prístup k špecifickým kompenzačným pomôckam, ktoré mu umožnia vo vzdelávaní prekonávať bariéry – informačné, sociálne, zdravotné, komunikačné a priestorové a plnohodnotne sa zapájať do výchovno-vzdelávacieho procesu (podľa § 144 ods. 1 písm. p) školského zákona).

Opatrenie prispieva k vyrovňovaniu znevýhodnení dieťaťa/žiaka, zvyšovaniu jeho samostatnosti a efektívnosti učenia.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- zlepšenie orientácie dieťaťa/žiaka v priestore školy,
- zlepšenie prístupu k učivu a informáciám,
- zvýšenie samostatnosti a bezpečnosti dieťaťa/žiaka pri učení, pohybe a presunoch v areáli školy,
- zabezpečenie prístupnosti prostredia,
- kompenzácia znevýhodnenia vyplývajúceho zo zdravotného postihnutia alebo iných ŠVVP,
- efektívne zapojenie do vyučovania,
- rozvinutie zručností práce s pomôckami,
- ergonomické usporiadanie pracovného miesta,

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci:

- pre ktorých je nástrojom k dosiahnutiu cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu konkrétna špecifická kompenzačná pomôcka.

Spravidla sú to deti/žiaci so zdravotným znevýhodnením, ale aj s nadaním.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- materská škola,
- materská škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- základná škola,
- základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie zabezpečuje:

- učiteľ,
- pedagogický asistent,
- školský špeciálny pedagóg,
- odborný zamestnanec.

Realizáciu podporného opatrenia zabezpečuje riaditeľ školy/výchovného zariadenia ak to vyplýva z podmienok, za ktorých bola pomôcka škole/výchovnému zariadeniu poskytnutá, alebo z príslušnej zmluvy. O zapožičaní špecifickej kompenzačnej pomôcky inej škole/školskému zariadeniu, ak ju žiak už nepoužíva, ako aj o jej používaní mimo školy, rozhoduje ten, kto je jej vlastníkom alebo kto ju má v správe, a to v súlade s podmienkami, za ktorých bola pomôcka škole/výchovnému zariadeniu poskytnutá, a na základe príslušnej zmluvy.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah poskytovania kompenzačných pomôcok sa stanovuje na základe diagnostiky dieťaťa/žiaka a vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. Pri výbere kompenzačných pomôcok vychádza zariadenie poradenstva a prevencie zo zoznamu špecifických kompenzačných pomôcok aktualizovaného na webovom sídle Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Pomôcky sa poskytujú spravidla dlhodobo počas obdobia, v ktorom ich dieťa/žiak potrebuje. Pomôcky sú určené primárne na výchovno-vzdelávací proces, ale môžu byť využívané aj mimo školy (ak sa do vyjadrenia na účel poskytnutia podporného opatrenia explicitne zapíše, že podporné opatrenie zahŕňa aj využívanie kompenzačnej pomôcky v domácom prostredí na základe zmluvy o výpožičke) na posilnenie individuálnych zručností, kompenzáciu prekážok v učení a rozvoj autonómie dieťaťa/žiaka.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov sa uskutočňuje priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Prvé vyhodnotenie cieľa podporného opatrenia sa realizuje najneskôr do 6 mesiacov od začiatku jeho poskytnutia.

Pre každé dieťa/žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- pravidelné a samostatné používanie kompenzačných pomôcok,
- zlepšenie prístupu k učivu,
- zvýšenie samostatnosti dieťaťa/žiaka,
- zlepšenie školského výkonu žiaka, pri dieťati v materskej škole lepšie zapájanie sa do výchovno-vzdelávacej činnosti, zvýšenie samostatnosti a bezpečnosti, zlepšenie komunikácie, pohybu alebo sebaobsluhy,
- zníženie bariér vo vzdelávaní.

V prípade nedosiahnutia merateľných výstupov je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia – zvážiť najmä úpravu alebo zmenu pomôcok. Nevyhnutné je zároveň zvážiť poskytnutie ďalších podporných opatrení, napríklad podporných opatrení na zabezpečenie úprav priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností, alebo podporné opatrenie na zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy.

ZABEZPEČENIE SEBAOBSLUŽNÝCH ÚKONOV PODĽA OSOBITNÉHO PREDPISU^{80C}) V ČASE VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je zabezpečiť sebaobslužné úkony dieťaťa/žiakovi počas výchovno-vzdelávacieho procesu podľa jeho potrieb a v súlade s prílohou č. 4 k zákonu č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

Podstatou podporného opatrenia je :

- pomoc pri sebaobslužných úkonoch, ktoré dieťa/žiak nedokáže zvládnuť samostatne – osobná hygiena, stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie, obliekanie,
- podpora pri mobilite a motorike počas pobytu v škole alebo školskom zariadení,
- pomoc pri dodržiavaní liečebného režimu dieťaťa/žiaka,
- zabezpečenie bezpečnosti dieťaťa/žiaka a jeho zotrvania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- umožnenie zapojenia sa do školských činností napriek obmedzeniam v sebaobsluže.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci, ktorí majú obmedzenia vo vykonávaní sebaobslužných úkonov. Patria sem deti/žiaci s výrazným oslabením:

- sebaobsluhy a autonómie,
- hrubej alebo jemnej motoriky,
- kognitívnych funkcií,
- pohybových schopností,
- zmyslového vnímania.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

Škola alebo školské zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- osobný asistenta, ak je dieťa/žiak poberateľom peňažného príspevku na osobnú asistenciu (podľa § 20 – 23 Zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia,
- nepedagogický zamestnanec.

Rozsah podporného opatrenia

Rozsah je potrebné prispôbiť individuálnym potrebám dieťaťa/žiaka a podmienkam školy a školského zariadenia.

Oblasti, v ktorých je žiakom poskytovaná podpora:

- a. osobná hygiena,
- b. stravovanie a dodržiavanie pitného režimu,
- c. vyprázdňovanie,
- d. obliekanie, vyzliekanie,
- e. mobilita, motorika
- f. dodržiavanie liečebného režimu.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Vyhodnocovanie prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia. Prvé vyhodnotenie výstupov sa realizuje najneskôr do 3 mesiacov od začatia poskytnutia podporného opatrenia.

Pre každé zapojené dieťa/žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- minimalizácia dopadov obmedzení vo vykonávaní sebaobslužných úkonov na pravidelnú dochádzku dieťaťa/žiaka,
- zvýšenie bezpečnosti dieťaťa/žiaka pri pobyte v škole alebo školskom zariadení,
- zlepšenie schopnosti dieťaťa/žiaka zapájať sa do činností školy alebo školského zariadenia.

V prípade nedosiahnutia merateľných výstupov je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia (najmä formu a rozsah) a zvážiť využitie ďalších podporných opatrení.

POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je poskytnúť dieťaťu/žiakovi potrebnú zdravotnú starostlivosť, ktorá je nevyhnutná v čase výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho pobytu v škole alebo výchovnom zariadení (na základe výsledkov diagnostiky všeobecného lekára pre deti a dorast).

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- vykonávanie potrebných ošetrovateľských úkonov počas pobytu dieťaťa/žiaka v škole,
- zabezpečenie stability zdravotného stavu dieťaťa/žiaka v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zníženie zdravotných rizík, ktoré by mohli obmedziť jeho účasť na vzdelávaní,
- umožnenie bezpečného zapojenia dieťaťa/žiaka do školských činností napriek jeho zdravotnému stavu.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Deti a žiaci:

- ktorým z ich zdravotného stavu a/alebo zdravotného znevýhodnenia vyplýva potreba zdravotnej starostlivosti počas pobytu v škole alebo výchovnom zariadení.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

Škola alebo výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje:

- organizácia, ktorá sa špecializuje na poskytovanie zdravotníckej (ošetrovateľskej) starostlivosti,
- zdravotnícky pracovník.

Rozsah podporného opatrenia

Pri stanovení rozsahu sa vychádza z písomného vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Vyhodnocovanie prebieha priebežne počas poskytovania podporného opatrenia, najmenej raz za 12 mesiacov.

Pre každé zapojené dieťa/žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- udržanie alebo zlepšenie stability zdravotného stavu počas pobytu v škole alebo výchovnom zariadení,
- zníženie rizík súvisiacich so zdravotným stavom, ktoré by mohli obmedziť účasť na výchovno-vzdelávacom procese,
- minimalizovanie dopadov zdravotného stavu na pravidelnú dochádzku a zapájanie sa do aktivít školy alebo výchovného zariadenia,
- zvýšenie bezpečnosti dieťaťa/žiaka pri pobyte v škole alebo vo výchovnom zariadení vďaka včasnému a odbornému vykonávaniu zdravotníckych úkonov,
- zlepšenie schopnosti dieťaťa/žiaka zapájať sa do činností školy alebo výchovného zariadenia v dôsledku adekvátne zabezpečenej zdravotnej starostlivosti.

V prípade nedosiahnutia merateľných výstupov je potrebné prehodnotiť poskytovanie tohto podporného opatrenia a zvážiť využitie ďalších podporných opatrení.

ZABEZPEČENIE ČINNOSTÍ PEDAGOGICKÉHO ASISTENTA V TRIEDE

Účel

Účelom činností pedagogického asistenta je v spolupráci s učiteľom, vychovávateľom alebo majstrom odbornej výchovy rozvíjať potenciál a samostatnosť všetkých detí/žiacov v triede bez toho, aby nahrádzal ich vlastnú činnosť. Cieľom je podporiť rovný prístup detí/žiacov k vzdelávaniu. Pedagogický asistent pôsobí ako podpora pre kolektív triedy ako celok, pričom zohľadňuje individuálne potreby detí/žiacov, ale neposkytuje podporu výhradne jednému dieťaťu/žiakovi. Tento model umožňuje škole flexibilne reagovať na aktuálne potreby výučby, efektívne využívať kapacity a cielene viesť žiakov k postupnej autonómii.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- pedagogická podpora deťom/žiakom priamo počas výchovno-vzdelávacej činnosti – pri plnení úloh, orientácii v činnostiach a dodržiavaní pokynov,
- pomoc pri aktívnom zapájaní sa detí/žiacov do vyučovania a spoločných aktivít triedy,
- vytváranie priestoru pre diferencovaný prístup učiteľa k rôznym potrebám detí/žiacov v rámci bežnej výučby,
- podpora komunikácie a interakcie medzi dieťaťom/žiakom, učiteľom a kolektívom triedy.

Cieľová skupina

Všetky deti a žiaci triedy/skupiny, v ktorej pedagogický asistent pôsobí.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

Škola alebo výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje pedagogický zamestnanec v kategórii pedagogický asistent.

Rozsah

Pedagogický asistent spolupracuje na plánovaní, realizácii a evaluácii výchovno-vzdelávacieho procesu. Rozsah činností sa poskytuje podľa individuálnych potrieb detí a žiakov v triede (skupine). Zároveň s poskytovaním aj iných podporných opatrení podľa požiadaviek učiteľa, vychovávateľa alebo majstra odbornej výchovy a v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom. tieto činnosti sa realizujú v zmysle opisu profesijného štandardu pedagogického zamestnanca v kategórii pedagogický asistent dostupného na: <https://www.minedu.sk/data/att/365/34410.0e1f4a.pdf>.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Výstupy sa vyhodnocujú v rámci bežnej evaluácie výchovno-vzdelávacieho procesu a hodnotenia pedagogického zamestnanca. Opatrenie nevyžaduje osobitnú evidenciu nad tento rámec. Keďže pedagogický asistent pôsobí v prospech kolektívu triedy a opatrenie sa poskytuje v kombinácii s ďalšími podpornými opatreniami, výstupy sa neposudzujú podľa pokroku jednotlivého dieťaťa/žiaka. Hodnotí sa najmä rozsah a kvalita poskytnutej podpory, jej prínos pre výchovno-vzdelávací proces (napr. mieru zapájania žiakov do vyučovania alebo vytvorenie priestoru pre diferenciáciu výučby učiteľom), fungovanie triedy a podporu smerovania detí/žiakov k samostatnosti. Vyhodnocovanie výstupov prebieha priebežne v rámci bežnej pedagogickej činnosti prostredníctvom pedagogického pozorovania a spoločnej odbornej reflexie učiteľa (vychovávateľa alebo majstra odbornej výchovy) a pedagogického asistenta, podľa potreby aj v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom alebo odbornými zamestnancami.

Pre efektívne poskytnutie podporného opatrenia je potrebná úzka spolupráca pedagogického asistenta s učiteľom (vychovávateľom, majstrom odbornej výchovy), prípadne so školským špeciálnym pedagógom alebo odbornými zamestnancami, a to pri plánovaní, realizácii a evaluácii výchovno-vzdelávacieho procesu.

ZABEZPEČENIE VZDELÁVANIA SA VO VYUČOVACOM PREDMETE ALEBO VO VZDELÁVACEJ OBLASTI VO VYŠŠOM ROČNÍKU

Účel podporného opatrenia

Účelom podporného opatrenia je umožniť žiakovi s nadaním rozvíjať svoj potenciál v konkrétnom vyučovacom predmete alebo vzdelávacej oblasti nad rámec aktuálneho ročníka, a to primerane jeho schopnostiam a výkonu. Opatrenie smeruje k podpore nadania, predchádzaniu stagnácie, zvyšovaniu motivácie a umožneniu individuálneho tempa učenia.

Podstatou podporného opatrenia je najmä:

- rozvoj nadania alebo silných stránok žiaka v konkrétnej oblasti,
- zvládnutie učiva vyššieho ročníka vo vybranom predmete,
- zvýšenie motivácie a angažovanosti žiaka,
- podpora samostatného učenia a zodpovednosti za vlastné vzdelávanie,
- optimalizácia vzdelávacej dráhy žiaka.

Cieľová skupina podporného opatrenia

Žiaci s nadaním.

Typ podporného opatrenia

Špecifické podporné opatrenie.

Zabezpečuje

- základná škola,
- základná škola pre žiakov s nadaním,
- stredná škola,
- stredná škola pre žiakov s nadaním,
- výchovné zariadenie.

Personálne zabezpečenie podporného opatrenia

Podporné opatrenie poskytuje pedagogický zamestnanec v kategórii učiteľ.

Rozsah podporného opatrenia

Realizuje sa priebežne počas školského roka podľa individuálnych potrieb žiaka a vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.

Rozsah sa stanovuje individuálne podľa potrieb žiaka a možností školy.

Opatrenie sa realizuje:

- priebežne počas školského roka,
- v rámci vyučovania alebo mimo neho (napr. individuálne hodiny, projekty),
- spoluprácou s vysokou školou, návštevou prednášok a aktivít vysokej školy.

Môže ísť o:

- čiastočné zaradenie do vyššieho ročníka (v konkrétnom vyučovacom predmete),
- individuálny učebný plán alebo program s obsahom vzdelávania vyššieho ročníka (podľa § 103 ods. 9 písm. i) alebo písm. j) školského zákona).

Obsah podporného opatrenia zahŕňa najmä:

- sprístupnenie učiva vyššieho ročníka,
- individualizáciu učebných úloh,
- zadávanie náročnejších alebo rozširujúcich úloh,
- projektové a bádateľské aktivity,
- samostatnú prácu žiaka,
- využívanie pokročilých učebných materiálov,
- priebežné usmerňovanie a spätnú väzbu.

Meranie výstupov podporného opatrenia

Meranie výstupov prebieha priebežne počas celého trvania poskytovania podporného opatrenia. Prvé vyhodnotenie výstupov sa realizuje najneskôr do 3 mesiacov od poskytnutia podporného opatrenia.

Pre každého zapojeného žiaka sa definuje vopred minimálne jeden merateľný výstup:

- zvládnutie učiva vyššieho ročníka,
- zvýšenie miery samostatnosti pri riešení učebných úloh,
- zvýšenie motivácie a angažovanosti žiaka,
- zlepšenie kvality projektových alebo bádateľských výstupov,
- zlepšenie schopnosti pracovať samostatne a zodpovedne pri plnení úloh.

V prípade nedosiahnutia merateľných výstupov je potrebné prehodnotiť rozsah a spôsob poskytovania podporného opatrenia. Zároveň je potrebné zvážiť využitie ďalších podporných opatrení.

KATALÓG PODPORNÝCH OPATRENÍ

s platnosťou od 1. septembra 2026

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

